

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3CoZm/46/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513224799
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Ondrišová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1513224799.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Ondrišovej a sudcov Mgr. Štefana Zelenáka a JUDr. Miroslavy Janečkovej v právnej veci žalobcu CD Consulting s.r.o., IČO: 264 29 705, so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Mesto, Praha 1, Česká republika, práv. zast. Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, proti žalovanej L. R., V. XX.X.XXXX, J. XXXX/XX, T. o zaplatenie 408,- EUR s príslušenstvom a iné a o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Malacky č.k. 4C/179/2013-77 zo dňa 25.septembra 2015, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd pripúšťa čiastočné späťvzatie návrhu, rozsudok Okresného súdu Malacky č.k. 4C/179/2013-77 zo dňa 25.septembra 2015 v napadnutej časti týkajúcej sa úroku z omeškania v sadzbe 0,19% denne zo sumy 408,- EUR od 30.6.2009 do zaplatenia z r u š u j e a konanie v tejto časti z a s t a v u j e vo zvyšku rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti a súvisiacom výroku o náhrade trov konania p o t v r d z u j e .

Žalovanej priznáva plnú náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti týkajúcej sa úroku v sume 0,25% denne zo zmenkovej sumy 408,- EUR od 30.6.2009 do zaplatenia s odôvodnením, že úroková miera dojednaná v zmysle čl. I. § 5 v spojení s § 77 ods. 2 zmenkového zákona uvedená v tele zmenky predstavuje sadzbu 0,25 % denne, čo je 91,25 % ročne. V zmenkách splatných na videnie môže vystaviteľ úrokovať zmenkovú sumu, pričom zákon výšku úrokovej miery, ktorú je možné ustanoviť vo vistazmenke, nelimituje, jej určenie ponecháva na vystaviteľa zmenky a rovnako neupravuje koniec lehoty úročenia. Z tohto dôvodu pokiaľ vystaviteľ v úrokovej doložke neuvedie koniec lehoty úročenia, zmenková suma sa úročí do splatnosti zmenky. Od splatnosti zmenky do zaplatenia dlhu potom patrí veriteľovi postihový šesťpercentný zákonný úrok podľa čl. I § 48 ods. 1 zákona, ktorý preberá uhradzovaciu funkciu. Napriek tomu, že zmenkový zákon výšku úrokovej miery nelimituje, pre platnosť zmenkových úkonov platia okrem osobitných ustanovení zákona zmenkového a šekového aj všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch v prípade, ak zmenkový zákon ako osobitný predpis neobsahuje inú úpravu. Pri posudzovaní nároku úrokovej miery v úrokovej doložke na zmenke preto súd vychádzal z ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že výška úrokovej miery v úrokovej doložke je neprimeraná. Zmenkový úrok plní funkciu odplaty za poskytnuté peňažné prostriedky a jeho výška preto musí zodpovedať danému účelu. Je všeobecne známou skutočnosťou, ktorá je známa súdu z rozhodovacej činnosti a verejne dostupných zdrojov (<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/udajove-kategorie-sdds/urokove-sadzby/> priemerne-urokove-miery-z-uverov-obchodnych-bank), že v čase vystavenia zmenky (28.02.2009) boli úrokové sadzby za poskytované spotrebiteľské úvery a iné úvery pre domácnosti, uplatňované bankami maximálne 13,88 % ročne, ktorú sadzbu zmenkový úrok 91,25 % ročne mnohonásobne prevyšuje, je možné kvalifikovať ako civilnoprávnu úžeru, a

to bez ohľadu na okolnosť, že takýto právny úkon vystavením zmenky uskutočnil samotný dlžník, nakoľko ľahkomyseľnosť dlžníka je kvalifikačným kritériom úžery (napr. Krajský súd v Prešove vo veci 3Co 3/2011). Civilnoprávna úžera spôsobuje neplatnosť právneho úkonu v celom rozsahu pre rozpor právneho úkonu s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 21Cdo 1484/04), pretože sa poskytuje úver pri nadvláde veriteľa za úžernú cenu úveru. V danom prípade pri zjavnom využití aj ľahkovážnosti dlžníka stačí, že k využitiu nadvlády nad dlžníkom dôjde aj čo len z nedbanlivosti (rozsudok KS Prešov č.k. 3Co 3/2011 zo dňa 28.9.2011), preto súd úrokovú doložku na zmenke pre rozpor s dobrými mravmi vyhodnotil ako absolútne neplatný právny úkon a návrh v tejto časti zamietol. O trovách konania rozhodol súd podľa čl. 16 Nariadenia č. 861/2007/ES, podľa ktorého trovy konania znáša strana, ktorá nemala v konaní úspech, a v spojení s § 142 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo, keď podľa článku 19 Nariadenia č. 861/2007/ES, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie. Súd prvej inštancie poukázal na to, že predmetom konania bol v čase vyhlásenia rozhodnutia (25.09.2015) nárok na zaplatenie sumy 408,- EUR, dohodnutého úroku 0,25 % denne zo sumy 408,- EUR od 30.6.2009 do 25.9.2015 t.j. 2.323,56 EUR, zmenkového úroku 6 % ročne od 14.9.2009 do 25.9.2015 v sume 147,68 EUR a zmenkovej odmeny 1,36 EUR, spolu 2.880,60 EUR. Žalobca bol úspešný v časti o zaplatenie sumy 557,04 EUR, t.j. 19,34 %, v časti o zaplatenie sumy 2.323,56 EUR bol úspešný žalovaný t.j. 80,66 % (neúspech žalobcu je úspechom žalovaného), žalovanému tak vzniklo právo na náhradu 61,32 % (80,66 % - 19,34 % = 61,32 %) jeho účelne vynaložených trov. Žalovaný však návrh na náhradu trov nepodal a ani zo spisu mu vznik trov nevyplýva, preto mu súd ich náhradu voči žalobcovi nepriznal.

2. Proti zamietajúcej časti tohto rozsudku podal včas odvolanie žalobca navrhujúc ho zmeniť a jeho návrhu v celom rozsahu vyhovieť. Namietal, že žalobca predložil súdu ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, ktorou, keďže táto spĺňa všetky formálne a materiálne náležitosti predpokladané zákonom č. 191/50 Zb. preukázal jasne, úplne a zrozumiteľne svoje právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Poukázal na to, že voči forme a obsahu zmenky zo strany žalovaného žiadnych námietok nebolo a preto neexistovala okolnosť, ktorá by odôvodňovala vykonanie ďalších dôkazov nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci. Namietal, že v danej veci súd mohol a mal rozhodnúť o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva len z predloženej zmenky, nakoľko z uskutočnených prednesov sporových strán počas písomnej fázy konania a vykonaného dokazovania vedeného na základe návrhov sporových strán, nevyplývala potreba vykonať ďalšie navrhnuté dôkazy pričom poukázal na koncentračnú zásadu upravenú v čl. 5 nar. 861/2007. Za nesprávny označil aj záver súdu prvého stupňa, že na zmenke napísaný zmenkový úrok sa prieči dobrým mravom a preto je neplatný. Poukázal na to, že zmenku vystavila žalovaná teda mala vedomosť o tom, že sadzba zmenkového úroku predstavuje 0,25 % denne s takouto sadzbou zmenkového úroku jednoznačne súhlasila. Za nesprávny označil aj postup súdu prvého stupňa, keď nepriznal žiadny zmenkový úrok, pričom z odôvodnenia je nepochybné, že v rozpore s dobrými mravmi nie je každý zmenkový úrok ale len zmenkový úrok, ktorý je neprimerane vysoký. Prvostupňový súd mal tak zamietnuť len časť zmenkového úroku a priznať zmenkový úrok nepriečiaci sa dobrým mravom.

3. Písomným podaním zo dňa 17.12.2015 zobral navrhovateľ svoj návrh v časti týkajúcej sa 0,19% úroku denne späť a v tejto časti žiadal konanie zastaviť a priznať mu úrok iba v časti 0,06% denne. V podaní uviedol, že týmto svoj nárok zosúladiť s názorom vyjadreným v stanovisku č. 93 publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky.

4. Odporkyňa odvolací návrh nepodala.

5. Podľa § 470 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 370 ods. 1 C.s.p., ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia.

Podľa § 370 ods. 2 C.s.p., súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví.

6. Vzhľadom na dispozičný úkon žalobcu a súhlas žalovanej, odvolací súd v súlade s § 370 C.s.p. v časti, v ktorej žalobca zobral návrh späť pripustil čiastočné späťvzatie, rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti zrušil a konanie v tejto časti zastavil.

7. Odvolací súd prejednal vec podľa § 379 ods. 1 a § 385 ods. 1 C.s.p. len v napadnutej zamietajúcej časti a súvisiacom výroku o náhrade trov konania a dospel k záveru, že rozsudok je v napadnutej časti vecne správny keď súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, správne vyhodnotil vykonané dôkazy a vec posúdil správne aj po právnej stránke.

Podľa § 387 ods. 41 C.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v celom odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so závermi súdu prvého stupňa a to z dôvodov uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku a preto ho ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

9. Podľa čl. 19 nariadenia č. 861/2007, pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

10. Podľa čl. 7 ods. 3 č. 861/2007 nariadenia ak sa súdu alebo tribunálu nedoručí odpoveď dotknutej strany v lehote ustanovenej v článku 5 ods. 3 alebo 6 súd alebo tribunál vydá rozsudok o pohľadávke alebo protipohľadávke.

11. Odvolací súd je toho názoru, že ustanovenie čl. 7 nar. 861/2007 len umožňuje súdu vo veci rozhodnúť aj v prípade, že sa mu nedoručila odpoveď dotknutej strany avšak z tohto článku ani z nijakého ustanovenia nariadenia podľa názoru odvolacieho súdu nevyplýva pre súd zákaz vykonať aj z vlastného podnetu určitý dôkaz napriek nečinnosti dotknutej strany, ak sa mu javí, že uplatnený nárok odporuje zákonom alebo považuje za potrebné vykonanie ďalšieho dokazovania a to bez ohľadu na to, či sa žalovaný v danej veci vyjadril alebo nie. Za takýto nepochybne treba považovať žalobcom uplatnený 0,25 % denný úrok, predstavujúci 91,25 % ročne. Za správny v zmysle § 39 Obč. zák. považoval odvolací súd záver súdu prvého stupňa, ktorý v tejto časti návrh zamietol v celom rozsahu, keď vôľou účastníkov nebolo dohodnúť úrok v nižšej sadzbe ale práve v sadzbe 0,25 % denne, ktorá ako na to správne poukázal súd prvého stupňa, dosahuje takmer výšku samotnej istiny a takto dohodnutý úrok je pre rozpor so zákonom neprípustný. Odvolací súd sa tiež stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že ak by aj žalobcovi úrok patril tak iba do splatnosti zmenky, kedy podľa čl. I § 48 Zák. 191/50 Zb. čl. I ods. 1 bod 2 v spojení s § 77 vznikol nárok na 6 % úrok. Odvolací súd poukazuje aj na názor vyjadrený Najvyšším súdom Slovenskej republiky v stanovisku č. 93 publikovaného v Zbierke stanovísk NS a súdov SR č. 8/2015, v ktorom najvyšší súd konštatoval, že z Nariadenia nevyplýva povinnosť súdu automaticky návrhu vyhovieť a to aj v prípade absencie aktivity žalovaného v konaní, pokiaľ súd vzhľadom na návrhu také skutočnosti, ktoré ho povedú k záveru o neprípustnosti návrhu, návrh zamietne, čo vyplýva priamo z čl. 4 bod 4. Najvyšší súd SR v stanovisku konštatoval, že je možné aplikovať všetky procesnoprávne princípy použiteľné v slovenskom právnom poriadku, predovšetkým aplikácii znalosti určitých okolností súdu z jeho činnosti (notoriety) a zohľadnenie ochrany slabšieho v konaní, či ochrany dobrých mravov.

12. Odvolací súd potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p. rozsudok aj v časti týkajúcej sa náhrady trov konania, nakoľko zodpovedá pomeru úspechu účastníkov v konaní, článku 16 nariadenia.

13. Žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná, vzniklo jej tak podľa čl. 16 nariadenia právo na náhradu jeho trov. Nakoľko jej v súvislosti s týmto konaním trovy nevznikli, odvolací súd jej ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.